מאי שקדו דתניא מפני מה אמרו בתולה

נשאת ליום הרביעי שאם היה לו מענת

בתולים היה משכים לב"ד ותנשא באחד

בשבת ואם היה לו מענת בתולים היה

משכים לב"ד שקדו חכמים על תקנת בנות

ישראל שיהא אדם מורח בסעודה שלשה

ימים אחד בשבת ושני בשבת ושלישי

בשבת וברביעי כונסה ומסכנה ואילך נהגו

העם לכנום בשלישי ולא מיחו בידם חכמים

ובשני לא יכנום ואם מחמת האונם מותר

ומפרישין את החתן מן הכלה לילי שבת

תחלה מפני שהוא עושה חבורה מאי סכנה

אילימא דאמרי בתולה הנשאת ליום הרביעי

תיהרג נהגו לגמרי ניעקריה אמר רבה דאמרי

בתולה הנשאת ביום הרביעי תיבעל להגמון

תחלה האי סכנה אונם הוא משום דאיכא

צנועות דמסרן נפשייהו לקמלא ואתיין לידי

סכנה ולידרוש להו דאונם שרי איכא

פרוצות ואיכא נמי כהנות וליעקריה גזירה

עבידא דבטלא ותקנתא דרבנן מקמי גזירה

לא עקריגן אי הכי בשלישי גמי אתי ובעיל

מספיקא לא עקר נפשיה ובשני לא יכנום

ואם מחמת האונם מותר מאי אונם אילימא הא דאמרן התם קרי ליה סכנה והכא קא

קרי ליה אונם ותו התם נהגו הכא מותר

אמר רבא דאמרי שר צבא בא לעיר ה"ד

אי דאתי וחליף ליעכב לא צריכא דאתי

וקבע בג' מיהא לכנום אספרווא דידיה בג'

קאתו ואיבעית אימא מאי מחמת האונם כדתני'

הרי שהיה פתו אפוי ומבחו מבוח ויינו מזוג

ומת אביו של חתן או אמה של כלה מכניסין

את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה לחופה

 $\mathbf{d}$)
 [$\mathbf{E}\mathbf{G}$ " $\mathbf{d}$:
  $\mathbf{u}$ ant $\mathbf{d}$],

  $\mathbf{c}$)
 [$\mathbf{c}$ ant $\mathbf{c}$],
  $\mathbf{c}$)
  $\mathbf{c}$ ant $\mathbf{d}$
 $\mathbf{c}$)
  $\mathbf{c}$ $\mathbf{c}$ $\mathbf{c}$ $\mathbf{c}$
 $\mathbf{c}$ $\mathbf{c}$

ל) ווע' מוס' שבת הכ:ז.

תניא הרי שהיה פתו אפויה וטבחו טבוח וי מזוג ונתן מים ע"ג בשר ומת אביו של חתן או אמו של כלה מכניסין את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה לחופה ובועל ז' ימי משתה ואח"כ נוהג ז' ימי אבילות וכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים. וכן מי שפירסה אשתו נדה ואין מונעים . תכשיטין מן הכלה כל . ל׳. פי׳ מכניסים את וכו׳. האבילות בסתימות הגולל ושור לא יוכל לרוומה עד שיעבור ז' ימי האבל. אלא כונס תחלה ואח״כ יקברו המת וכיוז דחלה כרגל שלא אתיא אבילות יחיילא טליה. וווהג ז׳ ימי האבילות וכל אותז הימים אינו מתיחד אסור בתשמיש המטה ואף בז' ימי המשתה שהן אצלו כרגל דברים של צנעה נוהג ואין מונעים וכו' ואע"פ שהיא אבילה שלא תתגנה על בעלה. ודוקא אביו של חתן הטורח בצרכי של חוגן הטחדו בצוכי סעודה. ואמה של כלה המכינה לה לתכשיטין

. דליכא איניש דטרח להו.

ובשני לא יכנום. פ״ה אפילו בשעת הסכנה דאין לעקור בשבילה תקנת חכמים אלא יום אחד וקשה לר"י דאמר לקמן מאי אונס אילימא הא דאמרן התם קרי ליה כו' הוה ליה

> החכנה ואותר רינד"א דמשוח הכי לא פריך ליה משום דאיכא לפרושי ואם מחמת האונם פירוש שיש סכנה אף ביום שלישי מותר לכנום בשני ונראה לר"י דמילתא באנפי נפשה היא ולא איירי בסכנה ובשני לא יכנום הוא הדין בג' אלא נקט בב' משום דבעי למיתני ואם מחמת האונם מותר: ולדרוש להו דאונם שרי. וא"ת והא אמרינן בפ' בן סורר ומורה (סנהדרין עד. ושם) על כל עבירות יעבור ואל יהרג חוץ מעבודת כוכבים וג"ע וש"ד ותירץ ר"ת דחין חייבין מיתה על בעילת מלריגי דרחמנא אפקריה לורעיה דמלרים דכתיב (יחוחאל כג) וזרמת סוסים זרמתם ומייתי ראיה דפריך בפ' בן סורר ומורה (שם:) הא אסתר פרהסיא הואי ולא פריך והא אסתר גילוי עריות הויא משמע דמשום עריות לא הוה מיחייבא ומתוך כך התיר ר"ת לבת ישראל שהמירה ובא עליה עובד כוכבים לקיימה לאותו עובד כוכבים כשנתגייר דלא שייך למימר אחד לבעל ואחד לבועל בביאת מצרים דהויא כביאת בהמה ואין נראה לריב"ם דהא ע"י ביאת עובד כוכבים נאסרה לבעלה כדאמר הכא דאיכא פרולות ובפ׳ האשה שנתארמלה (לקמן כו: ושם) גבי האשה שנחבשה בין העובדי כוכבים אמרי׳ דברלון אסורה לבעלה ואמר נמי במגילה (דף טו.) כאשר אבדתי אבדתי כאשר אבדתי מבית אבא אבדתי ממך אלמא לגבי בעלה לא חשיבא בעילת מלרים כביאת בהמה והוא הדין לבועל אע"ג דאין זנות לבהמה ואין ביאת בהמה פוסלת ואוסרת כדאמרי׳ בפ׳ הבא על יבמתו (יבמות נט:) ביחת מלריג) הויח

ביאה וכי אפקריה רחמנא לזרעיה הני מילי לענין דאין לו חיים וזרעו חשוב כזרע בהמה ויש לומר דהכי פריך ולדרוש להו דאונס שרי לפי שהאשה היא קרקע עולם ולא עבדה מעשה כדמשני בפרק בן סורר ומורה אסתר קרקע עולם היתה והא דלא פריך התם גילוי עריות הויא דפשיטא ליה דאיכא לשנויי קרקע עולם היא ואין לה למסור עלמה אבל לענין חילול השם לא היה נראה לו שיועיל טעם דקרקע עולם ומשני קרקע עולם היתה ואפילו חילול השם ליכא ובפרק מלות חלילה (שם קג. ושם) דפריך גבי יעל והא קמתהניא

מעבילה ומשני טובתן של רשעים רעה היא אלל לדיקים שהטיל בה זוהמא ולא משני קרקע עולם היתה משום דהתם לא פריך אמאי לא מסרה עלמה דהא לא היה רוצה להמיתה דאדרבה היה לריך שתשמרהו אלא הכי פירושו והא מתהניא מעבירה למה משבחה הכתוב מנשים באהל תבורך ודרשינן במיר (דף כג: ושם) גדולה עבירה לשתה ממצוה שלא לשמה ופריך דיעל נמי הוה עבירה שלא לשמה דהא מתהניא מעבירה ומשני דלא מתהניא ועשתה עבירה לשמה כדי להציל את ישראל: בתולה הגשאת ברביעי תיבעל. לאו דוקא ברביעי מדפריך לקמן בשלישי נמי אתי ובעיל שאינו מתכוין אלא להנאתו אלא אגב דנקט לעיל שנשאת ברביעי תיהרג דהתם מקפידים על קביעות יום כדי להעבירם על דתם נקט ליה נמי הכא ברביעי: ולדרוש להו דאונם שרי. אין לפרש דפריך הכי לדרוש כו' דשוב לא יהא סכנה אלא אונס ואמאי קאמר ומסכנה ואילך הוה ליה למימר ומן האונס ואילך דא"כ מאי משני משום פרוצות דהא אפילו לא דרשינן להו דאונס שרי לא מסרי נפשייהו דדוקא לנועות אמרינן דמסרי נפשייהו ועוד וכי משום פרולות יניחו להרוג הלנועות אלא הכי פירושו ולדרוש להו דאונס שרי וכיון דליכא סכנה אמאי לא מיחו בידם חכמים ומשני משום פרוצות לא מיחו בידם אי נמי משום כהנות: רתר התם. בשלישי נהגו ואמרינן בפ' בתרא דתענית (דף כו:) מאן דאמר נהגו אורויי לא מורינן והכא בשני מותר לכתחלה ופי' הקונטרס דפירש נהגו רובא דעלמא והכא מותר יחידי ולא גרסינן לכתחלה אינו מיושב: אי דאתי וחדיף דיעכב. פ״ה חליף לאחר ד׳ וליעכב עד יום ד׳ של שבת הבא וקשה לר"י דאם כן מאי משני לא לריכא דאתי וקבע אכתי ליעכב חדש או חדשים עד שילך על כן נראה לר"י שאם יתעכב כל יום ד' אין לו לעכב עד יום ד' אחר אלא יכנוס בג' והכי פריך אי אתי וחליף בד' גופיה ליעכב עד דחליף ותשני דאתי וקבע כל יום ד': בשקישי מיהא דבגום. ולא בעי למימר דאתי שר הצבא בג' דא"כ יכנוס בד': איםפרון דידיה בג' אתא. אין לתמוה משום סעודה עקרינן תקנתא דרבנן ב' ימים ומשום סכנה לא עקרינן אלא יום אחד דבעילת הגמון שכיח שרגיל לבא ולבעול ואי עקרינן שני ימים אתא להשתכת אבל אונס שר לבא אינו אלא אקראי בעלמא: (לעיל) תקבה דרבגן מקמי גורהי לא עקרינן. כי פריך לעיל ליעקרוה לא משני תקנה דרבנן מקמי גורהי כו׳ כדמשני הכא משום דלעיל פריך וליעקרוה ויקבעו יום אחר כיון דאינו מתכוין אלא להעצירם על דת כשיקבעו יום אחר לא יחושו ולא מיעקרא תקנתא דרבנן הואיל ויהא יום אחד קבוע אבל הכא פריך וליעקרוה ולא יהא שום יום קבוע שאם יקבעו יום אתי ובעיל באותו יום ולהכי משני מקמי גזרהף לא עקרינן תקנה דרבנן שלא יהא שום יום קבוע: (נעינ) 🤏 הבי בשלישי גמי אתי ובעיל. פי׳ פי אי אמרת בשלמא כדמעיקרא דאמרי בחולה שנשאת בד׳ מיהרג ואינן מתכוונין אלא להעבירם לא יחושו אם יעשו ביום ג' אלא אי אמרת משום בעילת ההגמון כיון שמתכוין להנאחו בשלישי נמי אתי ובעיל:

מחי שקדו. היכן שנינו שקדו דמקשינן לה הכא אי משום דאמר שמואל לעיל לית לן לאותביה מינה לאמוראה אחרינא: ומן הסכנה ואילך. לקמן מפרש לה: ובשני לא יכנום. בשביל אותה סכנה ואין למיפרך טפי רישא לסיפא דקתני רישא ובשני לא יכנוס אפי׳ בשעת לריך לעקור בשבילה תקנת חכמים אלא יום אחד ויהיה טורח מיהת

שני ימים בלורכי סעודה: ואם מחמת האונס. לקתן מפרש: מחלה. אם ביאה ראשונה היא מפרישין אותה ממנו לילי שבת: נהגו. בתמיה. סכנת נפשות היא ואת אמרת נהגו לכנום ביום שלישי אבל מיעקר רביעי לגמרי לא עקרו: ניעקריה. ויתקנו להם ימים אחרים: ולדרוש להו דחונם שרי. דנבעלת בחונם אינה נאסרת על בעלה דילפינן לחמן בפרק ד' (דף נא:) מוהיא לא נתפשהם ולא לימסרו נפשייהו למיתה: איכא פרוצות. דאי מקילינן להו עבדי ברלון ונאסרות על בעליהן: ואיכא נמי כהנות. שנאסרות על בעליהן אף באונס ואינהו מסרן נפשייהו למיתה דאשת כהן שנאנסה אסורה לבעלה ולקמן בפרק ד' (שם) ילפינן לה: וליעקריה. הואיל חמנין דאיכא סכנה: בשלישי נמי אתי ובעיל. כיוו דידע שהתחילו לנהוג בשלישי: מספיקה לה עקר נפשיה. כיון דלאו קביעות גמור הוא על ידי תקנת ב"ד ספיקה היה לו הם יש נישוחין היום בעיר ולא עקר נפשיה לבא בעיר: המם נהגו. רובם נהגו: הכא מותר. לא גרסינן לכתחילה. והכי קא מתמה הכא מותר קתני דמשמע אם ימלך איש יחידי בבית דין יתירו לו אבל נהגו לא קתני: שר לכח כח לעיר. ויחטפו לורכי סעודה מחשר ימלחו: וחליף. לאחר רביעי: לערב. עד יום רביעי של שבת הבא: בשלישי לכנום. למה נתיר לו לקדום כל כך שלא יטריח בסעודה אלא יום אחד ומיעקרא תקנתא דשקדו: איספרווא דידיה. חיל משרתיו המכינים לו

לורכי סעודה. בלשון לעז הירנייש: כדתניא. חתן שמת אביו בשני ואין יכול להמתין עד למחר שלריך להשהות את המת עד שיכנסו לחופה: ויינו מווג. במים שיהא ראוי לשתיה ושוב אינו מתקיים: אביו של חתן או אמה של כלה. דוקא נקט אביו של חתן שהוא הטורח בצורכי סעודה ואמה של כלה היא המכינה לה תכשיטין לפיכך אם יעבור המועד שוב אין מכין להם והתירו להם להכנים את המת לחדר שלא יקברוהו דאם כן חלה אבילות על האבל בסתימת הגולל כדלקמן [ד:] ושוב לא יוכל לכנוס עד שיעבור האבילות: ופורש

לעזי רש"י **הירניי"ש**. חיל-אספקה . האנשים המלווים את